

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра українського прикладного мовознавства

Затверджено

на засіданні кафедри українського прикладного
мовознавства філологічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри Ірина КОЧАН

Силабус з навчальної дисципліни
«Українська мова за професійним спрямуванням»,
що викладається в межах
ОПП «Комп'ютерні технології у прикладній фізиці»
ОПП «Нанофізика та наноматеріали»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 105 Прикладна фізика та наноматеріали

Львів 2024

Назва дисципліни	Українська мова за професійним спрямуванням
Адреса викладання дисципліни	вул. Кирила і Мефодія, 8, 79005, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний ф-т, кафедра українського прикладного мовознавства, 233 авд.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальності – 105 Прикладна фізика та наноматеріали
Викладачі дисципліни	Лектор: Збир Ірина Михайлівна, к.ф.н., доц. практичні заняття проводить: доц. Фарина Н.Г., к.ф.н.
Контактна інформація викладачів	iryna.zbyr@lnu.edu.ua , https://philology.lnu.edu.ua/employee/zbyr-iryna
Консультації з питань навчання з дисципліни відбуваються	Онлайн-консультації. Для погодження часу слід писати на електронну пошту викладача.
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» є нормативною для освітніх програм зі спеціальності 105 «Прикладна фізика та наноматеріали», яка викладається в п'ятому семестрі в обсязі три кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна складається з чотирьох змістових модулів. Розглядаються такі проблеми: Змістовий модуль 1. Вступ. Культура мови / мовлення. Специфіка усного мовлення. Змістовий модуль 2. Слово у мові професійного спілкування. Лексичні помилки. Змістовий модуль 3. Граматичні норми. Змістовий модуль 4. Текст як об'єкт професійного мовлення. Тексти наукового та офіційно-ділового стилів.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – підвищити загальний мовний рівень студентів, зокрема рівень культури професійного мовлення, удосконалити теоретичні знання норм сучасної української літературної мови та особливостей їх реалізації в усній і писемній формах професійної мови, ознайомити студентів з основними лінгвістичними та фаховими термінологічними словниками та особливостями вживання фахової лексики і термінології, а також вимогами щодо оформлення організаційно-розпорядчих документів та видів наукових робіт, виконання яких сприяють формуванню професійної компетенції студентів.
Література для вивчення дисципліни	Основна 1. <i>Гриценко Т.</i> Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 624 с. 2. Закон України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” (№ 2704-VIII, чинний від 16.07.2019) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19 3. <i>Мацюк З.О., Станкевич Н.І.</i> Українська мова професійного спілкування : навч. посібн. Київ : Каравела, 2010. 352 с. 4. <i>Мацько Л. І., Кравець Л. В.</i> Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ “Академія”, 2007. 360 с. 5. <i>Микитюк О.</i> Культура мовлення: особливості, завдання,

цікавинки : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 236 с.

6. *Микитюк О.* Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 440 с.
7. *Семенов О. М.* Культура наукової української мови : навч. посіб. Київ : ВЦ “Академія”, 2012. 216 с.
8. *Сербенська О.* Голос і звуки рідної мови. Львів : Апріорі, 2020. 280 с.
9. *Середницька А.Я., Куньч З.Й.* Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 215 с.
10. Український правопис (2019). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>
11. *Шевчук С.В., Клименко І.В.* Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2012. 696 с.

Додаткова

1. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: навч. посібник, за заг. ред. О. А. Сербенської. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 258 с.
2. *Гуць М. В., Олійник І. Г., Ющук І. П.* Українська мова у професійному спілкуванні : навч. посібник. Київ : Міжнародна агенція «ВееZone», 2004. 336 с.
3. *Городенська К. Г.* Українське слово у вимірах сьогодення. Київ : КММ, 2014. 124 с.
4. *Огієнко І.* Наука про рідномовні обов’язки. Львів : Фенікс, 2014. 56 с.
5. *Палеха Ю.І.* Документування в підприємницькій сфері (зі зразками сучасних документів) : навч. посіб. для ВНЗ. Київ : Ліра-К, 2010. 497 с.
6. *Селігей П. О.* Світло і тіні наукового стилю. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
7. Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики. Київ : Довіра, 2003. 623 с.
8. *Шевчук С. В.* Ділове мовлення. Модульний курс : підручник. Київ : Літера ЛТД, 2003. 448 с.
9. *Шевчук С., Лобода Т.* Українська мова на щодень, на щомить. Київ : Атіка, 2004. 392 с.
10. *Шеломенцев В.М.* Етикет і сучасна культура спілкування. – Київ :, 2003. 416 с.
11. *Ющук І.П.* Українська мова : підручник. Київ : Либідь, 2004. 640 с.
12. *Якимович-Чапран Д.* Історія української літературної мови : курс лекцій зі спецкурсу. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 168 с.

Інтернет-ресурси

1. www.mova.info
2. www.novamova.com.ua
3. www.pravopys.net
4. www.r2u.org.ua
5. www.rozum.org.ua
6. <http://termin.com.ua>

	<p>7. www.ukrainskamova.at.ua</p> <p>8. www.arkas-proswita.iatp.org.ua</p> <p>9. www.franko.lviv.ua/lknp/mova/jur6/ser.htm</p>
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	90 годин, з яких 32 години аудиторних занять. З них 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять та 58 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ специфіку усного українського професійного мовлення та елементи риторики; ▪ особливості лексики, фразеології, термінології, граматичних засобів української мови за фаховим спрямуванням; ▪ типи лексикографічних праць, специфіку фахових словників; ▪ норми сучасної української літературної мови та особливості їх реалізації в системі усного та писемного фахового мовлення; ▪ правила мовленнєвого етикету; ▪ актуальні нормативно-правові акти, які регламентують статус української мови як державної. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ використовувати знання орфоепічних та акцентуаційних правил, риторичних законів для реалізації різних жанрів усного професійного мовлення; ▪ розрізняти функціональні стилі залежно від використання мовних засобів і ситуації спілкування; ▪ характеризувати словниковий склад української літературної мови, уживати нормативні лексичні засоби, фразеологічні одиниці у фаховому мовленні; ▪ використовувати лексикографічні джерела української мови відповідно до потреб професійного спілкування; ▪ творити тексти в межах різних видів і жанрів усного та писемного фахового українського мовлення; ▪ дотримуватися правил мовленнєвого етикету відповідно до ситуацій та тональностей фахового спілкування. <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 06. Відшукувати необхідну науково-технічну інформацію в науковій літературі, електронних базах, інших джерелах, оцінювати надійність та релевантність інформації.</p> <p>ПРН 08. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та англійською мовами усно та письмово.</p> <p>ПРН 09. Презентувати результати досліджень і розробок фахівцям і нефхівцям, аргументувати власну позицію.</p>

	ПРН 11. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.
Ключові слова	Українська мова, професійне спілкування, культура усного та писемного ділового мовлення, норми літературної професійної мови (фонетичні, лексичні, граматичні), документ. УМПС, система мови, мовна норма, комунікативна компетентність, мовленнєві навички, державна мова, національна мова, мовна особистість.
Формат курсу	Очний
Теми	*СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру. Форма: письмова
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі сучасної української літературної мови; знання історії української мови, її функціональних стилів, лексичного та фразеологічного багатства, вміння послуговуватися різноманітними словниками.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, навчальний модуль. Лекційна форма навчання: проведення лекцій, пояснення та наведення прикладів за темою лекції, дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація. Практичні заняття: доповідь, відповідь, обговорення, презентація результатів дослідження.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: Поточний контроль – 50 балів. Іспит – 50 балів. Підсумкова максимальна кількість балів 100 . Поточний контроль: • Практичні заняття: максимальна кількість балів 16 (8 занять – максимально 2 б. за заняття): 2 бали – студент добре володіє навчальним матеріалом, може відповісти на будь-яке теоретичне питання та виконав всі практичні завдання; 1 бал – студент недостатньо добре володіє навчальним матеріалом, може відповісти на окремі теоретичні питання та не виконав всі практичні завдання (лише окремі з них) АБО студент не володіє навчальним матеріалом (теоретичні питання), виконав лише практичні завдання; 0 балів – невиконання завдань; • Усний виступ: максимальна кількість балів 10 : студент опанував мистецтво риторики та підготував публічний виступ на довільну тему до 5 хв: 10 балів – студент розкрив тему, дотримуючись регламенту, його мовлення виразне, правильне без порушення мовних норм; 9 балів – студент розкрив тему, дотримуючись регламенту, його мовлення виразне, з 1-2 помилками порушення мовних норм; 8 балів – студент розкрив тему, дотримуючись регламенту, його

мовлення виразне, з 3-4 помилками порушення мовних норм;
7 балів – студент розкрив тему, не дотримуючись регламенту, його мовлення виразне, з 5 помилками порушення мовних норм;
6 балів – студент розкрив тему, не дотримуючись регламенту, його мовлення виразне, з 6 помилками порушення мовних норм;
5 балів – студент розкрив тему, не дотримуючись регламенту, його мовлення невиразне, з багатьма помилками порушення мовних норм;

Менше 5 балів – завдання не виконано.

•**Письмова робота щодо оформлення документів:** максимальна кількість балів **14**; студент опанував матеріал щодо оформлення документів офіційно-ділового (напр., заява, автобіографія, резюме, рекомендаційний лист, максимальна кількість 6 б.) та наукового стилів (напр., анотація та тези наукової статті, максимальна кількість 10 б.) та самостійно їх підготував:

14 балів – студент підготував усі види документів без помилок та правильно оформив;

13 балів – студент підготував усі види документів з незначними помилками та правильно оформив;

12 балів – студент підготував усі види документів з незначними помилками та допустив незначні огріхи в оформленні;

11 балів – студент підготував не всі види документів з 2-3 помилками та правильно оформив;

10 балів – студент підготував не всі види документів з 4-5 помилками та правильно оформив;

9 балів – студент підготував не всі види документів з багатьма помилками та неправильно оформив;

8 балів – студент підготував лише документи наукового стилю з незначними помилками та правильно оформив;

7 балів – студент підготував лише документи наукового стилю з багатьма помилками та неправильно оформив;

6 балів – студент підготував лише документи офіційно-ділового наукового стилю з незначними помилками та правильно оформив.

Менше 6 балів – завдання не виконано.

•**Підсумкова контрольна робота в кінці семестру:** 10 балів (1 п.×1 б. = 10 балів).

Разом за семестр **50** балів.

Іспит, на який вноситься 25 питань по 2 бали кожне – разом **50** балів. Підсумкова максимальна кількість балів **100**.

Академічна доброчесність здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій чи усній роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених

	<p>курсом.</p> <p>Література. Усю література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надано викладачами виключно в освітніх цілях без права її передавання третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на практичних та поточному тестуванні. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Додаткові бали можна отримати за результатами неформального та/або інформального навчання по тематиці даного курсу. Визнання та зарахування результатів такого навчання відбувається у відповідності до наданих документів про неформальне та/або інформальне навчання.</p> <p>Жодні форми академічної недоброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до іспиту</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мета і завдання курсу „Українська мова за професійним спрямуванням”, його зміст та структура. 2. Мовна компетенція як основа професійного мовлення. 3. Мова як суспільне явище, функції мови. 4. Поняття національної і державної мови. 5. З історії становлення та розвитку української мови. Лінгвоцид 6. Нормативно-правові засади функціонування української мови в суспільстві. Мовна політика 7. Українська літературна мова, її основні ознаки. 8. Функціональні стилі мови. 9. Ознаки наукового та офіційно-ділового стилів як функціональних виявів фахового мовлення 10. Культура мови і культура мовлення. 11. Комунікативні ознаки культури мовлення. 12. Способи підвищення рівня культури фахового мовлення. 13. Інтонаційна виразність усного мовлення, основні елементи інтонації. 14. Публічне і приватне мовлення у професійній діяльності людини. 15. Форми (монолог, діалог, полілог) та жанри (доповідь, промова, виступ, повідомлення, ділова бесіда, телефонна розмова) усного фахового мовлення. 16. Особливості професійної комунікації під час перемовин, нарад, зборів. 17. Невербальні засоби спілкування. 18. Риторичні вміння і навички – запорука успішного усного фахового мовлення. Мистецтво оратора. 19. Український мовленнєвий етикет та нетикет у професійній сфері. 20. Словниковий склад української літературної мови, загальна характеристика. Слова іншомовного походження у професійному мовленні, особливості їх вживання та функціонування. 21. Поняття „термін”, „номен”, „професіоналізм”. Основні ознаки

	<p>терміна.</p> <p>22. Термінолексика загальнонаукова, міжгалузева та спеціальна. Історія формування та шляхи поповнення української наукової фахової термінології.</p> <p>23. Явище міжмовної омонімії.</p> <p>24. Морфологічні норми української мови за професійним спрямуванням.</p> <p>25. Керування як вид синтаксичного зв'язку. Складні випадки керування.</p> <p>26. Основні реквізити документа, їхня характеристика. Загальні вимоги до оформлення та особливості мови ділових паперів.</p> <p>27. Різновиди наукових робіт (реферат, наукова стаття, анотація, курсова, дипломна, магістерська робота, рецензія, відгук).</p> <p>28. Правила бібліографічного опису.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
1 / 2 год	<p>Українська мова за професійним спрямуванням у системі літературної мови.</p> <p>Мета і завдання курсу “Українська мова за професійним спрямуванням”, його зміст та структура. Мова як суспільне явище, функції мови. Поняття національної (літературна мова і діалекти), державної, рідної мови. З історії становлення та розвитку української мови. Сучасна мовна ситуація. Мовна політика: нормативно-правові засади функціонування української мови (аналітичний огляд мовного законодавства). Українська літературна мова, її основні ознаки (мовна норма, стиль). Правописні зміни. Функціональні стилі мови. Стилі професійного мовлення.</p>	лекція	<ol style="list-style-type: none"> Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 624 с. Закон України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” (№ 2704-VIII, чинний від 16.07.2019) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19 Законодавчо-нормативні акти з питання функціонування української мови як державної : 		1 тиждень

			<p>збірник, за ред. Я. Буряк, Р. Новоженець. Львів : Астролябія, 2010. 196 с.</p> <p>4. Караванський С. Пошук українського слова або Боротьба за національне „Я”. Київ : Академія, 2001. 240 с.</p> <p>http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0002108</p>		
2 / 2 год	Мовна ситуація. Мовна політика.	практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мацюк З. О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2013. 352 с. 2. Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів, 2010. 3. Рогоза Б. "Уроки державної мови": 	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацюйте статтю з Вікіпедії: «Хронологія утисків української мови» https://cutt.ly/6kFEkCh. 2. Перегляньте серію коротких відеороликів про лінгвоцид. Проаналізуйте, чи вплинув лінгвоцид на Ваше мовлення. Лінгвоцид. Частина 2. Зміни у структурі мови: https://www.youtube.com/watch 	1 тиждень

		<p>https://sites.google.com/site/mandrivn-yjvolhv/ridna-vira/ridna-mova/knigi/boris-rogoza/2003Hjujpf</p> <p>4. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: док. і матеріали, упоряд. Л. Масенко та ін. К., вид. дім «Києво-Могилянська акад.». 2005, 399 с.</p> <p>5. Український правопис. К.: Наукова думка, 2020. 392 с.</p> <p>https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019</p> <p>6. Шевчук С., Клименко І.</p>	<p>?v=REV26TjgAwU&t=45s</p> <p>3. Яка роль, на Вашу думку, української мови для розвитку різних галузей господарювання України?</p> <p>4. Опрацюйте Закон України «Про функціонування української мови як державної»:</p> <p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19 зокрема статті: 6, 27, 53, 55, 57.</p> <p><u>Які дії, на Вашу думку, можна кваліфікувати як публічне приниження чи зневажання державної мови?</u></p> <p>https://dou.ua/lenta/columns/ukrainian-language-in-it/</p>	
--	--	--	--	--

			Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2012. 696 с.	
3 / 2 год	<p>Спілкування у професійній діяльності: усне мовлення</p> <p>Культура мови і культура мовлення (комунікативні ознаки). Суржик. Специфіка усного мовлення: жанри офіційно-ділового та наукового стилів (бесіда, промова, дискусія, полеміка, доповідь та ін.). Засоби милозвучності української мови. Орфоепічні та акцентуаційні норми української літературної мови – загальна характеристика з акцентом на важливості дотримання їх. Український мовленнєвий етикет у професійній сфері. Специфіка спілкування у віртуальному просторі. Нетикет.</p>	лекція	<p>1. Мацько Л., Кравець Л, Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 360 с.</p> <p>2. Орфоепічний словник української мови: у 2-х т., уклад. М. Пещак та ін. Т. 1. Київ : Довіра, 2001. 955 с.; Т. 2. Київ: Довіра, 2003. 920 с.</p> <p>3. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови : підручник. Тернопіль : Навч.</p>	1 тиждень

			<p>книга «Богдан», 2000. 248 с.</p> <p>4. Складні випадки наголошення : словник-довідник, уклад. С. Головащук. Київ : Либідь, 1995. 192 с.</p> <p>5. Содомора А. Від слова до серця, від серця – до слова. Львів : Літопис, 2012. 51 с.</p> <p>6. Стахів М. Український комунікативний етикет. Київ : Знання, 2008. 246 с.</p>		
4 / 2 год	Особливості усного мовлення: жанри офіційно-ділового та наукового стилів (бесіда, промова, дискусія, полеміка, доповідь та ін.). Український мовленнєвий етикет у професійній сфері.	практичне заняття	<p>1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ : Либідь, 1991. 256 с.</p> <p>2. Голубець М. На захист рідної мови й культури</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1. З'ясуйте значення понять: <i>культура мислення, культура мовлення, культура поведінки, культура професійного спілкування, правила етикету, мовленнєвий етикет, нетикет,</i></p>	1 тиждень

			<p>мовлення. Львів : Компанія “Манускрипт”, 2011. 55 с.</p> <p>3. Культура віртуального спілкування. Режим доступу: http://www.4uth.gov.ua/library/science/publishing/netiquette_2010.doc</p> <p>4. Масенко Л. Суржик: між мовою і язиком. Київ : Вид. дім “Києво- Могилянська академія”, 2011. 135 с.</p>	<p><i>мовленнєва помилка.</i></p> <p>2. Як підвищити власну мовленнєву культуру як майбутнього фахівця? Як ви оцінюєте власний рівень мовленнєвої культури? Відрекомендуйте себе п'ятьма короткими реченнями.</p> <p>Письмова робота</p>	
5 / 2 год	<p>Специфіка професійної комунікації. Мовна особистість. Мовна особистість. Стратегії мовної поведінки і безбар'єрне спілкування у професійній комунікації. Риторика як наука. Засоби невербального спілкування (екстралінгвістичні засоби). Інтонаційна виразність усного мовлення</p>	лекція	<p>1. Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. Київ : Зоря, 2003. 255 с.</p> <p>2. Томан І. Мистецтво говорити. Київ :</p>		1 тиждень

			Україна, 1996. 269 с. 3. Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2001. 192 с.		
6 / 2 год	Публічний виступ.	практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аллан Піз. Мова рухів тіла. Конспект книги. Режим доступу: https://samoosvita.in.ua/allan-piz-mova-ruhiv-tila-konspekt-knygy/ 2. Підготовка тексту промови до виступу: основні етапи. Реферат. Режим доступу: https://osvita.ua/vnz/reports/rhetoric/30512/ 3. Публічний виступ у діловому спілкуванні. Режим доступу: http://cpk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=742 4. Як зробити свій 	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перегляньте на проаналізуйте (способи висвітлення теми, використані мовні засоби, структура виступу, невербальні засоби, контакт з аудиторією тощо) одну з двадцяти найпопулярніших промов на порталі TED. 2. Підготуйте публічний виступ, <u>самостійно</u> створивши текст виступу на професійну чи суспільну тему. Обдумайте структуру виступу (звернення до слухачів, вступ, основна частина та закінчення), інформативність, мовне втілення, емоційність. Оформіть виступ письмово, дотримуючись норм української мови (оцінюватиметься додатково). Тривалість виступу – 3-4 хв. 	1 тиждень

			<p>публічний виступ успішним. Режим доступу: https://www.slideshare.net/s_icps/ss-81806725</p> <p>5. 20 лайфхаків для успішних публічних виступів. Режим доступу: https://www.eduget.com/news/20_lajfx_aktiv_dlya_uspishnix_publichnik_vistupiv-1565</p>	Публічний виступ	
	МОДУЛЬ II				
7 / 2 год	<p>Слово у мові професійного спілкування. Лексичні норми та лексичні анормативи у професійному мовленні</p> <p>Слово як мовна одиниця. Словниковий склад української літературної мови. Зайва багатослівність у професійному мовленні – плеоназм, тавтологія. Синонімія, антонімія, фразеологія, паронімія української фахової мови. Явище міжмовної омонімії. Аббревіатури у професійному мовленні. Правила скорочування слів. Слова іншомовного походження. Неологізми. Пуризм та калькування як способи поповнення лексичного складу мови. Поняття “термін”, “номен”, “професіоналізм”. Термінолексика загальнонаукова, міжгалузєва та спеціальна. Історія формування та шляхи</p>	лекція	<p>1. Мацько Л., Кравець Л. Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 360 с.</p> <p>2. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2013. 352 с.</p>		1 тиждень

	<p>поповнення української наукової фахової термінології. Поняття про термінологічний стандарт. Українська фахова термінографія.</p>		<p>3. Пілецький В. Український термін як національно-культурне явище. Вісник Львівського університету імені Івана Франка. Серія філологічна, вип. 38, ч. 1, 2006. С. 47-56.</p> <p>4. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради : навч. посіб. Київ : Либідь, 2008. 240 с.</p>		
<p>8 / 2 год</p>	<p>Лексичні анормативи у професійному мовленні на прикладі запропонованих текстів, вправ</p>	<p>практичне заняття</p>	<p>1. Реєстр репресованих слів: https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Linguistics/rejestr.html</p> <p>2. Словарь української мови. Упоряд. Б. Грінченко: http://hrinchenko.com</p> <p>3. Словник</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1. Опрацюйте терміни з Реєстру репресованих слів на сайті “Мислене древо” https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Linguistics/rejestr.html Оберіть 5-8 термінів, які, зокрема, стосуються фізичної галузі, і які, на Вашу думку, доцільно було б повернути в активний вжиток. Чому?</p> <p>2. Опрацюйте статтю з фахового наукового видання та висловіть</p>	<p>1 тиждень</p>

			<p>іншомовних слів. Режим доступу: http://www.jnsm.com.ua/ures/book/index.shtml</p> <p>4. Словник української мови у 20 томах: https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=20479&page=691</p> <p>5. Словотвір. Майданчик для перекладів запозичених слів: https://slovotvir.org.ua/</p>	<p>свою думку щодо позиції автора?</p> <p>3. Створіть перелік словників, які стосуються вашого майбутнього фаху. Виберіть один і проаналізуйте його (тип словника, кількість одиниць; як наведено тлумачення слова, інші характеристики). Скористайтеся платформою: РЕСУРСИ на сайті Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: https://lcorp.ulif.org.ua/LSlist</p> <p>4. Опрацюйте правила графічного скорочення слів. Випишіть 10 прикладів скорочень, які є новими для вас. (Український правопис. С. 66-69. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019</p>	
	МОДУЛЬ III			Письмова робота	
9 / 2 год	Граматичні мовні норми. Морфологічні норми української мови за професійним спрямуванням. Граматичний рівень мови – між лексичним та стилістичним. Граматика як наука: морфологія та синтаксис. Нормативні аспекти вживання у текстах професійного спрямування самостійних	лекція	1. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ :		1 тиждень

	та службових частин мови. Форми сполучених між собою слів (напр. іменників і числівників).		<p>Каравела, 2013. 352 с.</p> <p>2. Мацько Л., Кравець Л. Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 360 с.</p> <p>3. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради. Київ, 2001.</p> <p>4. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2019.</p>		
10 / 2 год	Специфіка писемної комунікації: нормативні аспекти вживання у текстах професійного спрямування самостійних та службових частин мови.	практичне заняття	<p>1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити : навч. посіб., за заг. ред О. Сербенської. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 258 с. http://www.lnu.edu.ua/lknp/mova/sur/surjuk40.htm</p> <p>2. Вихованець І.Р.</p>	Практичні завдання (рукопис, власна розробка)	1 тиждень
			<p>Робота із виявленням граматичних помилок (у вживанні іменних частин мови) у текстах фахового спрямування.</p>		

			<p>Граматика української мови: Синтаксис. Київ, 1993.</p> <p>3. Лозова Н., Фридрак В. Дзвона чи дзвону? або –а (-я) чи –у (-ю) в родовому відмінку. Словник-довідник. Київ, 2007.</p>		
11 / 2 год	<p>Синтаксичні особливості мови професійного спрямування. Специфіка писемної комунікації.</p> <p>Особливості синтаксису професійного мовлення. Порядок слів у реченні. Координація присудка з підметом. Складні випадки керування. Функції простого і складного речення в системі професійного мовлення. Правильність вживання компонентів ускладненого простого речення (однорідні члени, вставні звороти та ін.). Синонімія синтаксичних конструкцій.</p>	лекція	<p>1. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис. Київ, 1993.</p> <p>2. Шевчук С., Клименко І. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2012. 696 с.</p> <p>3. Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови. Київ, 2004.</p>		1 тиждень
12 / 2	Специфіка писемної комунікації: синтаксичні одиниці у текстах стилів професійного мовлення	практичне заняття	1. Вихованець І.Р. Граматика української мови:	Практичні завдання (рукопис, власна розробка).	1 тиждень

			<p>Синтаксис. – К.,1993.</p> <p>2. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради. Київ, 2001.</p> <p>3. Сучасна українська мова : Синтаксис, за ред. О. Д. Пономарева. Київ,1994.</p> <p>3. Терлак З. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. Львів : Світ, 1999. 224 с.</p>	<p>Робота із редагуванням текстів і виявленням синтаксичних помилок. Створення речень і текстів відповідно до сучасних синтаксичних норм української мови.</p> <p>Письмова робота</p>	
	МОДУЛЬ IV				
13 / 2 год	<p>Текст як об'єкт професійного мовлення і форма організації професійної діяльності. Особливості текстів наукового стилю</p> <p>Текст як одиниця стилістичного рівня мови. Науковий стиль. Модель і структура наукового тексту. Особливості мови текстів наукового стилю. Псевдонауковий стиль (науковий жаргон). Різновиди наукових робіт (реферат, наукова стаття, анотація, курсова, дипломна, магістерська робота, рецензія, відгук тощо). Плагіят. Правила бібліографування.</p>	лекція	<p>1. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту. Київ : Вища школа, 1970. 306 с.</p> <p>2. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного</p>		1 тиждень

			<p>спілкування : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2013. 352 с.</p> <p>3. Мацько Л., Кравець Л. Культура української фахової мови : навч. посібник. Київ : Вид. центр «Академія», 2007. 360 с.</p>		
14 / 2 год	Створення текстів наукового стилю. Укладання до статті плану, тез, анотації, добирання ключових слів – д/з	практичне заняття	<p>1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Режим доступу: http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf</p> <p>2. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту. Київ : Вища школа, 1970.</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1. З'ясуйте значення понять: <i>есе, реферат, курсова / дипломна робота, стаття, монографія, дисертація, план, тези, конспект, ключові слова, термін, псевдонауковий стиль (науковий жаргон), плагіат, бібліографія, етика науковця.</i></p> <p>2. До наукової статті: Рижко О. М. Особливості сприйняття плагіату в середовищі студентської молоді (надрук. у збірнику: Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences, IV(15), I: 90, 2016) створіть <i>резюме</i> (жанр наукового стилю)</p>	1 тиждень

			<p>306 с.</p> <p>3. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2013. 352 с.</p>	<p>(1,5 тис. – 2 тис. знаків з пропусками) та доберіть 7 <i>ключових слів</i></p> <p>https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/ryzhko_o_features_of_perception_of_plagiarism_among_students_youth.pdf</p>	
15 / 2 год	<p>Текст офіційно-ділового стилю</p> <p>Документ як основний вид офіційно-ділового мовлення, його функції. Класифікація, структура документів. Документознавство, діловодство. Електронний документообіг. Загальні вимоги до оформлення документів, особливості мови ділових паперів. Характеристика найуживаніших документів: заява, автобіографія, резюме, характеристика, рекомендаційний (мотиваційний) лист, протокол, розписка, доручення.</p>	лекція	<p>1. Семеног О. М. Культура наукової української мови. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 216 с.</p> <p>2. Філіпенко А. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Київ : Академвидав, 2004. С. 85-153.</p> <p>3. Шевчук С., Клименко І. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2010. 712 с.</p>		1 тиждень

16 / 2 год	Створення документів: заява складна, резюме, характеристика, рекомендаційний (мотиваційний) лист, пояснювальна записка	практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ботвина Н. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі) : навч. посіб. Київ : АртЕк, 2001. 280 с. 2. Глущик С., Дияк О., Шевчук С. Сучасні ділові папери : навч. посіб. Київ : А. С. К., 2002. 400 с. 3. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2013. 352 с. 	<p>Аналіз і написання документів (заява (проста і складна), автобіографія, резюме, рекомендаційний лист)</p> <p>Підсумкова тестова робота.</p>	1 тиждень
---------------	--	-------------------	---	---	-----------